

Hälsoundersökningar av barn och unga i samhällsvård i Sverige - Beställare och utförare perspektiv

Godfried van Agthoven, Gabriel Otterman, Rajna Knez, Kathi Makoroff, Laura Korhonen

Barn och ungdomar som placeras i samhällsvård (familjehem, jourhem, HVB, SiS med mera) har ett större vårdbehov och löper högre risk för sämre hälsa. Detta ligger till grund för lagen om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet som har funnits i Sverige sedan 2017. Vår tidigare delstudie ger svar på vilka barriärer socialsekreterare upplever när de ska initiera en hälsoundersökning, samt varför mindre än hälften av alla barn och unga som placeras får en sådan hälsoundersökning.

Forskning visar att barn i samhällsvård behöver mer vård, men det saknas samlad information om hur hälsoundersökningar genomförs och vad som undersöks. Målet med den kommande kvantitativa delstudien är att studera vilka indikatorer som används vid lagstadgade hälsoundersökningar av barn och unga placerade i samhällsvård i två regioner i Sverige. För att kunna gradera undersökningarnas indikatorer kommer studien att utgå från ett antal definierade variabler. Vi kommer att granska anonymiserade journalanteckningar med KVÅ koden AV140 (hälsoundersökning av barn placerade utanför det egna hemmet) inom primärvården eller barn- och ungdomsmedicin under perioden september 2022 till september 2023. Insamlade data förväntas efter analys ge möjlighet att utveckla kvalitet av hälsoundersökningar samt, när möjligt, statistiskt jämföra kön, ålder och yrkestillhörighet inom dessa undersökningar.

Projektet, som inkluderar flera delstudier, kommer att ge bättre insikt av kvaliteten av hälsoundersökningar i Sverige och ny kunskap som kan bidra till vägledning för framtida rutiner, föreskrifter och metoder. En förbättrad vägledning bör kunna bidra till tidigare

identifiering och bättre omhändertagande av sjukdomar och tillstånd hos barn i samhällsvård.

Den kvantitativa studien kommer att pågå från februari 2024 till och med publicering under våren 2026. Läs mer om vår forskning på www.barnafrid.se

Godfried van Agthoven

Överläkare barn- och ungdomsmedicin Skaraborgs Sjukhus och doktorand på Barnafriid, Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn vid Linköpings Universitet.